

NORD-BORNHOLMS UGEBLAD

Udgivet af et Interessentskab.
Redigeret af Emil Bohn.
Forretningsfører Sparekasseb. Ridder
Trykt i Gornitzkas Trykkeri, Allinge.

Avertissementsprisen er pr. Pettitline
for Inserater paa Forsiden 15 Ore.
Almindelige Annonceer 1. Gang 10 Ore.
etterfølgende Gange 5 Ore.

Nr. 83

Fredag den 7. Maj 1915

3die Aarg.

„Nord-Bornholms Ugeblad“

trykkes i et Antal af mindst 1600 Exempl.
og forsendes gennem Postvæsenet i Allinge.
Sandvig, Olsker, Rutsker, Rø og Klemensker.

„Nord-Bornholms Ugeblad“

har den største Udbredelse i Nordre Herred
bliver læst i ethvert Hjem og egner sig der-
for bedst til Avertering.

„Nord-Bornholms Ugeblad“

optager gerne Bekendtgørelser af enhver Art
saasom Køb, Salg, Foreningsmeddelelser,
Efter- eller Aflysninger, Auktioner etc.

„Nord-Bornholms Ugeblad“

udgaar hver Fredag, kan bestilles paa alle
Postkontorer samt paa Bladets Kontor og
koster 50 Ore Kvartalet.

Foraarsarbejdet i Hønsegaarden.

Hønsegaarden lægger særlig i denne Tid fra Morgen til Aften megen Beslag paa Opmærksomheden, og da navnlig, naar Tiden gælder Udrugningen og Opdrættet af Kyllingerne. Hvor disse er udrugtet ad naturlig Vej, altsaa ved Høns, eventuelt Kalkuner, anbringes de efter 24 til 34 Timers Forløb, saaledes at de er fuldstændig tørre, sammen med Moderen paa et lunt trækkrit helst solbeskinnethed i det Fri eller i. Eks. i et Udhus om Vejret er daarligt eller det er tidligt paa Aaret. Ved gennemført Renlighed, god Pasning og jævnlig Graving af Jorden, kan Kyllinger meget godt trives under selv meget indskrænkede Forhold, men Friheden er selvfølgelig Idealet, hvorfor mange vil se deres Fordel i at anvende smaa lejlighedsvis Kyllingekasser med Tremteforside, saa Hønen bliver inde i denne, medens Kyllingerne kan løbe ind og ud mellem Tremmene og saaledes ude i det Fri bjarke Orme, Insekter, Grønt osv.

Fodringen af Kyllingerne spiller en meget vigtig Rolle. De første Dage kan anvendes let kogte Æg, der indhakknes med Skal og blandes med tørre Hvedebrødskrummer eller raa Æg kan sammenpiskes med Mælk, bages og blandes med tre Gange saa mange fine Hvedebrødskrummer eller knust Tvebak samt lidt Hvedefrø. Fodret gives paa et Brædt og kun saa meget, at Kyllingerne kan æde Fodret op med det samme. De første Par Uger fodres 5 Gange daglig og derefter 3 a 4; kun sundt Foder anvendes, og Overfodring maa aldrig finde Sted. Til Erstatning for Ægfoderet kan gives afskallede Boghvedegryn, valsedede Havregryn, let fugtede i skummet Mælk, men ikke gerne Byggrryn. Ogsaa det i Handelen værende „Tør-foder“, bestaaende af forskelligt Frø og Smaakorn kan med Fordel anvendes særlig ved kunstigt Opdræt, og bør gives i Strøelsesmateriale. saa Kyllingerne kan faa Bevægelse og Beskæftigelse med at finde Fo-

deret. Af og til kan gives lidt Hirse, og efter den første Uge, kan man saa smaat begynde paa at give lidt Smaakorn, brækket eller afskallet Korn. Kyllingerne maa endvidere flere Gange daglig have frisk fint-skaaret, saftigt Grønt, ligesom animalsk Føde, der fremmer Ben- og Muskeldannelsen og giver hurtig Vækst, er ganske uundværlig. Til at begynde med anvendes kogt hakket Fiskeaffald og Kød; senere er bl. a. friske, knuste raa Ben fortrinlige. Ca. 1 Md. gamle gives Kyllingerne af og til lidt Blødfoder, der, som det øvrige Foder, bedst anbringes under Foderbeskyttere. Drikkevandet maa som Blødfoderet beskyttes mod Solen, og med Fordel kan anvendes frisk skummet Mælk eller sød Mælk, blandet med Vand, Tykmælk, hvor Vallen er løbet fra samt Ostestof er fortrinligt til Kyllinger og uundværlig for Fordøjelsen er Sand og senere fint knust Flintesten samt Trækul. Alle Ædetrug og Drikkekar maa holdes fuldstændig rene, fri for Slim o. l. En jævnlig Udskytning af disse bør finde Sted. Saavel Kyllingemødrene som Kyllingerne maa af og til undersøges for Utøj, der fordrives ved Indpustning med stærkt persisk Insektpulver og som kan forebygges i alt Fald for en stor Del, naar Askebadet ikke alene er vel sammensat, men ogsaa stadig holdes i god Orden. Et fast sammentrampet Askebad er saaledes intet værd og hvor ofte ser man ikke et saadant.

Naar Kyllingemødrene efter 6 a 8 Ugers Forløb forlader Kyllingerne, bør disse saavidt mulig samles i ensartede Hold, og bedst vil det være, om de da kan anbringes i smaa, transportable Kyllingehuse med aaben Forside, der i daarligt Vejr og eventuelt om Natten kan dækkes med et Skod. Overfor Katte, Krager og andre Kyllingerøvere, maa man stadig være paa Post. Paa Gulvet i Kyllingehuset lægges tør Strøelse, da for tidlig Adgang til Natteophold paa Siddestængerne yderst let giver Anledning til skæv Dannelse af Brystbenet. Hanekyllingerne og de Hønekylinger, der lider af en eller anden Mangel, bør afsættes saa snart de har naaet passende Slagtestørrelse for at spare Plads, Foder osv. Saafremt Forholdene tillader det, bør de til Tillæg udvalgte Hanekyllinger holdes i en særlig Gaard. Meget tyder paa, at det i Aar med de høje Foderstofpriser vil kunne lønne sig at lægge en Del Kyllinger til, og da særlig om disse stammer fra kontrollerede, rigtgydende Besætninger og ikke fra de paa Fjerkrædsstillingerne højt præmierede Sportsdyr, som man gennemgaaende intet som helst ved om med Hensyn til Æglægningen.

— Angaaende de æglæggende Høns, da begynder der mange Steder en Trængselstid for disse, der strækker sig fra Saafid til Høst, idet de ofte lukkes ind i smaa, usle Hønsegaarde. Det er et Forhold man mange Steder kunde komme bort

fra, og det vilde i højeste Grad kunde betale sig at ofre noget mere Plads til Hønsene. Det gælder om at de indespærrede Høns kommer til at savne Friheden saa lidt som mulig: navnlig bør Løbepladsen jævnlig gennemgraves og Korn nedhakknes, saa Hønsene kan faa Arbejde med at skrabes efter det, og frem for alt bør de aldrig savne frisk saftigt Grønt. Forøvrigt er nu Tiden inde for Saaning af forskellige Vegetabilier til Hønsene, saasom Kaal, Roer, Gulerødder samt Kartofler og Jordskokker, der, om Løbe-gaardene er store, udmærket godt kan trives i disse og lades i Fred af Hønsene og Kyllingerne, om de faar tilstrækkeligt Grøntfoder.

W. A. Koch i „Kobh. Landbrugstidende.“

Erotisk Studie.

Jeg saa hendes Øjne dvæle
paa Rosernes blide Blade . .

Solens Lys dem bade
Nattens Mørke stænker dem
med Duggens skinnende Perler.
Vinden dem kærligt kysser,
Træernes Susen dysser
dem ind i en natmild Søvn
under Vaarnattens blide Slør.
Alfer reder dem Baarer —
Taage og Dug fælder Taarer
ved deres Grav naar de dør.

Om jeg blev som Vaarens Roser
af milde Vinde kysset,
om jeg blev elsket og dysset
i Søvn, i en blomsterstrøet Kiste
ind i en syngende Søvn — den sidste.
Og havde intet at miste,
men hele Rummet at vinde.
Aa, om jeg kunde vugges
bort paa de kølige Vinde,
og mærke Verden svinde
og Tankernes Hede slukkes!

Jeg kysser de røde Roser.
De dufter som hendes Læber
— de er saa sarte og bløde
saa hede, rusende røde
af Elskov tændt i Glød,
saa duftende og glade.

Jeg saa hendes Øjne dvæle
paa Rosernes blide Blade . .

Anders Flinch.

Vækstens Hemmelighed.

Det er sikkert en Gaade for mange, hvorledes en Mand opnaar en ståtellig Højde, en anden nøjagtig Middelhøjde, medens en tredje standser i Væksten.

Det er overordentlig interessant at følge de Undersøgelser, der er blevet foretaget af den moderne Videnskab over Problemet det menneskelige Skelets Vækst. Den Proces, der foregaar, medens Skelettet vokser, kan iagttages og studeres gennem mikroskopiske Metoder, og

har i mange Aar været kendt af Specialister, men Processens Aarsager har været skjult for mange.

For Øjeblikket er Vindenskabens Stand til at give Svar paa Spørgsmaalet, hvorfor det ene Menneske opnaar en betydelig Højde end det andet.

Gennem mange Aar har et vist Antal Kirtler uden Udførselsgang været et interessant og brændende Problem for Fysiologerne. Det er endnu ikke lykkedes Videnskaben at faa rigtig Klarhed over disse Kirtlers Funktion. Naar en Kirtel har en Udførselsgang, gennem hvilken dens Sekret kan føres til dets Bestemmelsessted, er det ikke vanskeligt at undersøge denne Afsondring, analysere dens Bestanddele og fastsætte Kirtlens Nytte. Men naar Kirtlen ikke har nogen Udførselsgang, bliver det en langt vanskeligere Sag. Og af saadanne Kirtler findes der en Del i det menneskelige Legeme. Disse Kirtler danner indre Afsondringer, der blander sig med Blodet, og disse Afsondringer fremkalder forskellige Kirtlers Virksomhed. En saadan Kirtel uden Udførselsgang er et meget lille, slimet Legeme, der ligger lige under Hjernen. Det lille Legeme deles i to Dele, der hver for sig har sin specielle Opgave. Der findes næppe mere nogen Tvivl om, at der fra den forreste Del af Kirtelen afsondres et Sekret, der gaar over i Blodet og fremkalder en ejendommelig Virkning paa Væksten. Den bageste Del af Kirtlen har helt andre Funktioner. Naar et Ekstrakt af denne Del indsprøjtes i en Aare, fremkalder det forøget Pres i Blodet, udvider Nyrernes Pulsårer og sætter disse Organers Virksomhed op til det yderste. Altsaa under Hjernen ejer vi et Organ, hvis ene Del har Indflydelse paa Nyrernes Funktion, og hvis anden Del virker fremmede paa Væksten.

Hvor lille denne Kirtel end er, kan den dog ikke undværes. Man har gjort Forsøg med at fjærne den, og Virkningerne deraf har vist sig allerede efter faa Dages Forløb. Den bageste Del kan fjærnes og hele den forreste lades tilbage, uden at der mærkes noget særligt. Men fjærnes den bageste, melder Virkningen deraf sig straks. Tages den bort under Opvæksten, bliver Legemet ikke fuldt udviklet.

Det fremgaar heraf, at et Menneskes Vækst er afhængig af Tilstedeværelsen af faa eller mange af de omtalte slimede Kirtler.

Hvalfangsten sydpaa.

Olje for 20 Millioner Kroner.

Den norske Hvalfangst i Sydhavet har iaar givet et udmærket Udbytte. Kogerierne længst mod syd, under Syd Shetland og Grahamsland, har afsluttet sin Fangst og er paa Hjemtur. Den samlede

Fangstmængde er endnu ikke opgjort for samtlige Selskabers Vedkommende, men den kan blive anslaaet til 170,000 Fade Hvalolje. Heri er ikke medregnet 17,000 Fade, som gik tabt ved det flydende Kogerier „Guvernøren“s Brand paa Deception Harbour. Resultatet er overmaade godt og fuld paa Højde med de nærmest foregaaende Sæsoner.

Hvalfangstens Begivenhed denne Sæson er de glimrende Rapporter fra Syd Georgit. Efter en udmærket Sæson i 1912—13 var Hvaltrækket slapperet i den følgende Periode, men har i den nu løbende Sæson overtruffet de dristigste Forventninger.

Der er iffl. „Tidens Tegn“ rapporteret følgende Fangst pr. 12. April: Tønsberg Hvalfangeri 43,000 Fade, Sandefjords Hvalfangeri (ejes af „Norrøna“ og „Suderø“) 39,400 Fade og Ocean 22,200 Fade. Ialt for disse tre Selskaber 104,600 Fade, mod ved Sæsonens Slutning ifjor i Begyndelsen af Juni 71,000 Fade og i 1913 86,500 Fade. Udbyttet er saaledes betydelig bedre end i de to nærmest foregaaende Aar.

Med et Totaludbytte for Sydhavsøerne paa 320,000 Fade, hvilket ikke er for højt sat, vil den norske Fangstflaade i de sydarktiske Egne i denne Sæson have tilført Landet adskillig over 20 Mill. Kr.

Halm som Menneskeføde.

Det er en Gang blevet sagt, at om alle Okser forsvandt fra Jorden, skulde Videnskabsmanden kunde trolle en Oksefilet frem af sin Retort. Dette er jo kun Spøg, men en aldeles ny og uventet Fase i den tyske Næringspolitik bestyrker maa ske — skriver en Forfatter i „Der Tag“ — den Spøgs indre Betydning.

En Docent ved Berlins Universitet, Dr. Hans Friedenthal, har nemlig fundet et Middel til at hidtil temmelig ringeagtet Materialet at vinde rige Næringsværdier. Og dette Materiale er — ja, det lyder jo som et Underværk — Halmen. Utroligt, men derfor ikke mindre sandt! Efter en lille Forklaring gør Paastanden ogsaa et fornuftigere Indtryk.

Halmen er propfuld af Næringsværdier, der hidtil har været utilgængelige, da de ligger gemt indenfor utallige Celler. Kunde det blot lykkes os at blotte disse, vilde Problemet være løst. Og Dr. Friedenthal har løst det paa en meget enkelt Maade: Han har saa at sige sonderrevet Cellehinden. Han har gjort, som man gør ved et Æble: taget Skallen af. Han har nærmere forklaret, malet Halmen til Mel. Naturligvis er det ikke noget, der let og hurtigt er faldet ham ind — mange Aars Eksperimenter er gaaet forud for denne Opdagelse.

Men hvori består da Halmens Næringsværdi?

For at Legemet skal faa god Næring, føddes der jo, at der tilføres mindst 100 Varmeenheder, de saakaldte Kalorier pr. Kilo af Legemets Vægt. Et eneste Kilogram Halm indeholder imidlertid 1,2 pCt. Æggehvide og af Stivelse, Sukker, Dekstrin, Vækstsyre 3 pCt. Af de 22 pCt. Raafibre er det muligt at udnytte en Trediedel, og denne Trediedel indeholder Cellulose, Sukker og fremfor alt de for Legemet saa vigtige Mineralsalte samt Aske.

Men, indvender man maaske, hvad hjælper denne skønne Teori, om Melet smager af Halm? Og man mindes alle Forsøg paa at finde et Fremtidens Næringsmiddel og hvorledes de alle er strandet paa Grund af Mangel paa Velsmag.

Det gælder imidlertid ikke i dette Tilfælde. Dr. Fridenthal har af Halm for sine Laboratoriegæster — Videnskabsmænd, Embedsmænd, Bagerer — bagt Brød, der smager som Rugbrød. Han har endvidere med Til sætning af Salt og Fedt kogt Suppe og Grød paa Halmen. Begge Dele skal være meget velsmagende og have samme Smag som friske Grøntsager. Ja, om man nærmere skulde bestemme den, maatte man sige, at den i høj Grad mindede om friske Ærtebælge.

Med Fremstillingen af Halmmelet er altsaa givet os et nyt, værdifuldt Næringsmiddel, slutter den tyske Forfatter.

Køerne paa Græs.

—o—

Under almindelige Forhold og hvor Kvægbesætningen opretholdes ved Selvtilæg, bør Køerne paa Græs saa tidligt, som Vejret er mildt og Græsset stort nok, og det kan det snart blive frugtbare Jorder.

Gælder det om tidlig Udbinding under almindelige Forhold, saa er der saa meget stærkere Opfordring der til i Aar, som der mange Steder kun findes smaa Restbeholdninger af Foder, saavel af Roer som af Hø og Halm; og hvor man er nærmest Buenden, tvinges man vel til at gøre gøre en Dyd af Nødvendigheden.

Den meget høje Pris paa Kraftfoder opfordrer ogsaa til at erstatte dette tidligst og mest muligt med Græs.

Foraarsgræsset er det mest mælkedrivende af alle vore Fodermidler og bør derfor udnyttes i videste Udstrækning, særlig i et Aar som i Aar.

Det maa dernæst erindres, at For- aarsgræsset kan ikke gemmes; bliver det ikke udnyttet, mens Tid er, vil det forandre Karakter, fortsætte Væksten, blive grovere, tabe i Fordøjelighed og Evne til at drive paa Mælken.

Paa aljægedede anden Aars og ældre Græsmarker med rigeligt Hundegræs og andre tidlige Græsser indlinder Grovheden sig meget tidligt, allerede i sidste Halvdel af Maj Maaned, og opsættes Udbindingen til den Tid, vil man forspilde de Fordele, som det unge Græs kan give.

Første Aars Græs, især, hvor der er rigeligt med Kløver, bevarer Saffigheden meget længere end anden Aars og ældre Græsmarker, derfor vil det ogsaa være fornuftigt fortrinsvis at aftøjre første og slaa anden Aars Græsset. Gør man det, kan der haves godt Tøjregns forholdsvis meget længer, ogsaa fordi Genvæksten er sikrest og hurtigst i første Aars Marken.

Skønt der i Aar næppe bliver ret mange Landmænd, som fristes af store Roebeholdninger til at opsætte Udbindingen, skal der dog mindes om, at Maj Maanedes Græs og Roer sammen er et fortrinligt Foder til Mælkekøer.

I Øjeblikket tegner det til tidligt Græs. Der er kommen rigeligt Nedbør i dette Foraars og Vejret er mildt i disse Dage, saa skal dette fortsætte, kan Køerne komme paa Græs først i denne Maaned, og derved vil uhyre meget være vundet.

J. Brink Lassen

Hunden paa Valpladsen.

—o—

En Nat kom et stort, lurvet Dyr, en snavset Hund, listende ind i de tyske Skyttegrave, sky og misfænk-som, men plaget af Sult. Korporal Sorgenlos tog sig af Hunden, gav den Mad og Drikke og Halvdelen af sit Dækken, og fik til Tak blind Hengivenhed og ubegrænset Tro-skab.

Da det nogle Dage senere kom til Kamp med Englænderne, faldt alle undtagen Korporal Sorgenlos. Han laa haardt saaret paa Marken, ikke langt fra de fjendtlige Stillinger, saa han havde kun ringe Haab om at blive opsamlet af Sanitetssoldaterne.

Ved Daggry fandt Hunden, der hele Natten igennem havde søgt sin Herre, den saarede, og satte sig hos ham, tudende og klagende. Soldaterne hørte Dyrets Klage.

En engelsk Kugle suste lige forbi Hunden, der gøede ad den. Senere rejste Hunden sig, betragtede sin bevidstløse Herre og begyndte at slæbe ham over til Skyttegravene. Kuglerne suste over dens Hoved, men Hunden saarede mærkværdig nok ikke. Ogsaa Fjenden syntes at agte dens Troskab og Hengivenhed. Geværerne tav, og Hunden slæbte majsommeligt sin Herres tunge Legeme hen over Slagmarken. Den stod stille, satte sig ned, pustede og stønnede, og tog alter et Tag. Dens Pels, der ellers var forpusket og grim, skinnede nu som Guld i Morgensolen. Proletarhunden var forvandlet til et heltemodigt Dyr. Den slæbte med sin sidste Kraft sin dyrebare Herre videre henimod de tyske Skyttegrave, og her hivede den sig for sidste Gang.

Den saarede Soldat blev reddet.

Fra Uge til Uge.

—o—

Et pudsigt Ulykkestilfælde
hændte forleden Eftermiddag i Thomas Heftyes Gade i Kristiania, fortæller „Tidens Tegn“.

Paa en Villa, som er under Opførelse, havde en lille 5 Aars Gut set sit Snit til at klatre op paa Stilla-dset i anden Etage, der table han imidlertid Balancen og faldt ned. Lige nedenfor stod en Hest og spiste fredelig af en stor Høseæk, og med et ganske utroligt Held dalede den lille netop ned paa Høseækken, og blev siddende der med en voldsom Forskrækkelse efter Faldet, men ellers uskadt.

Et Skældsord!

I „Sorø Amtstid.“ finder vi følgende Annonce:

Advarsel

Alle dem, som udtaler Skældsordet „Skøn Anna,“ vil jeg betragte som Pøbel.

Anna Jensen,
Fuglebjergrund.

Fra den smaa Ende.

Per Hansens So havde faaet Grise, hele tolv, og nu holdt han med dem alle bag i Rejssejederovognen i en stor Kasse, delt i to Rum. De store for sig, og de smaa for sig.

I den stedlige Avis havde Per Hansen averteret, at han Kl. 11 vilde sælge Grise i Købmand Jensens

Gaard, og nu stod han og ventede paa Købere, fortæller „Aalborg Amtstidende“.

Straks efter viste Slagter og Griseshandler Bork sig ved Vognen og tog Grisene i Øjesyn.

— Hvad koster de Grisser Styk- ket? spurgte han efter en Stunds Forløb.

— Ja, si'e, svarede Per og kløede sig sindigt paa Hagen med Pibe- spidsen, de' er jonne lige store. Aah saa — æh — har je' tænkt, at je' vil' ha' 12 Kr. Stykket, hvis du ta'r dem fra den smaa Ende, og 15 Kr. Stykket hvis du ta'r dem fra den store Ende.

— Det er svart, Per Hansen, raabte Slagteren. Jeg skal ha'e nogle Stykker, lov mig, at du ikke vil sælge nogen, inden jeg kommer tilba'e. Jeg er her om 10 Minutter. Det lovede Per, og Slagteren vendte tilbage med sin Befordring og begyndte at losse Grisene fra Per Hansens Vogn over i sin. Han tog de smaa først. Men da der ikke var flere af dem, fortsatte han med de store.

— Je' tro'de enne, at du vilde ha' af 15 Kr. Grisserne, udbød Per.

— Det vil jeg skam heller ikke, Per Hansen, lo Slagteren. Jeg ta'r immer de mindste. De store skal jeg nok lade blive tilslidst.

— Jamen, du ta'r dem jo al'sammen, udbød Ter, næsten grædefærdig.

— Begribeligvis, Per Hansen. Jeg har Brug for dem. Men jeg ta'r immer fra den smaa Ende, og saa har du jo selv sagt, at de koster kun 12 Kr. Stykket.

Per Hansen var fangen af sit Ord, og Slagteren betalte ham „fra den smaa Ende“ 12 Kr. for Stykket af Grisene. Men da han drog af med Grisene, svor Per, at han aldrig skulde falbyde Grise paa den Maade tiere.

Danske „Souvenirs“.

Møns Turistforening har haft en god Idé, der fortjener at efterlignes. Paa sidste Generalforsamling vedtog Foreningen at udsætte 3 Præmier — 25, 15 og 10 Kr. — for de bedste Anvisninger paa Fremstilling af Souvenirs-Genstande, der købes af Turisterne som Rejseerindringer. De skal i Form, Materiale eller Stil minde om noget specielt dansk — helst dansk.

— De tidligere, navnlig ude paa Klinthotellerne, forhandlede Souvenirs stammer mærkeligt nok fra Syd-tyskland, Thüringen og Schwarzwald, hvor Tilvirkningen som Husflidsindustri betyder en stor Indtægtskilde for hele Befolkningen. Det er Tanken at denne Husflidsindustri ligesaa godt kan trives her hjemme og ved en Massetilvirkning, som de enkelte gør til et Speciale, kan den blive til en god Ekstra-Indtægt.

Arbejderne maa være i Træ, Ler, Glas, Gibs, apPmaché, Spaan, Rav, Flint eller andet egnet Materiale. Ved Bedømmelsen vil der ikke blot blive taget Hensyn til den kunstfærdige Udførelse, men ogsaa til, at det er Genstande, som egner sig for en Masseproduktion.

— Ogsaa her paa Bornholm forhandles aarlig en Mængde Souvenirs, væsentlig stammende fra Tyskland og Sverrig, og det bornholmske Terracotta finder ikke mere den Af sætning som tidligere, thi de tyske Turister paastaar, at de har „større Udvalg til billigere Priser af „bornholmsk“ Terracotta i de store Foretnings-Huse i Berlin, hvorfor de foretrækker at vente med at købe deres „Andenken“ til de kommer hjem.“

&

Dannebrog er det eneste Flag man maa hejse.

Under 10. April d. A. er der ud-gaaet en Bekendtgørelse fra Justitsministeriet med Forbud mod at benytte fremmede Nationsflag.

Det forbydes heri Landet at hejse andet Flag end Dannebrog, ligesom det ogsaa forbydes under aaben Himmel, samt i Gæstgiverier, Be-værtninger og andre tilgængelige

Lokaler at benytte krigsførende Magters Flag være sig til Udsmykning eller paa anden Maade.

Undtagne herfra er fremmede Staters Gesandtskaber, Konsul og Vise-Konsulater, eller Personer, der har faaet speciel Tilladelse til at hejse et fremmed Nationalitetsflag.

Den der overskrider dette Forbud straffes efter den almindelige borgerlige Straffelovs Bestemmelser, og er endvidere pligtig til paa Opfordring af vedkommende Politimyndighed at udlevere det ulovlig benyttede Flag til at tages i Forvaring af det offentlige, til Sagen er endt.

Hvilket vi herved meddele Offentligheden, og bedes man bemærke, at det altsaa ikke kan nytte at hejse Dannebrog eller dansk Vimpel øverst eller oven over et fremmed Flag, heller ikke bruge krigsførende Magters Flag, til Bordpynt eller anden Udsmykning, ind eller udvendig paa Ejendommen. Det er fremtidig forbudt og strafbart.

Red.

Havnearbejdet.

Det forlyder fra paalidelig Kilde, at Firmaet Saabye & Lerche nu har indgivet Begæring til Byraadet om Forhøjelse af Akkordsummen for Havnearbejdet. Det skal være begrundet med, at det har været saa længe med at faa Ministeriets Approbation paa Arbejdet, saa det vil være vanskeligt at udføre Arbejdet indenfor den bestemte Frist, endvi-dere at Kullene er stegne saa meget i Prisen m. m.

Ialt skal Entreprenørerne have forlangt ca. 4000 Kr. mere end akkorderet, samt Mulkbestemmelserne annullerede.

Hvis dette nu forholder sig rigtigt saa ligger heri jo en Fare for, at der intet Havnearbejde bliver fortsat iaar, og dette vilde jo være meget bedrøveligt.

Der kan vel ikke tænkes noget mere belejligt Tidspunkt end i Aar til at udføre Arbejdet i.

Her'er inlet der ligner Skibsfart, og heller ingen Udsigter til at det vil blive bedre. Turistfart heller ikke, saa Tabet ved Havnens Afspærring vil blive minimalt, i Forhold til, hvad det kunde tænkes at blive ad Aare, naar normale Forhold indtræder.

Derfor kan vi ikke noksom lægge vore stedlige Autoriteter paa Sinde, at se at komme til en snarlig mindelig Overenskomst med Entreprenørerne, saa et særlig gunstigt Tidspunkt ikke gaar tabt, og — man skal jo ogsaa se Sagen fra den Side — kan man i Grunden undres over at Entreprenørerne stiller dette Krav, det Beløb, der forlanges, eller de Vilkaar, som man maatte blive enige om, er jo saa lille i Forhold til den store Sum og de Kalamiteter, der kan blive Følgen af at udskyde Arbejdet endnu et Aar, saa det kan ende med at man „sparer paa Skillingen og lader Daleren gaa.“

Lad os dog endelig faa Havnearbejdet i Gang snarest.

B.

Ligvognen.

—o—

Har De lagt Mærke til den gamle Karosse, saadan den ser ud.

Hjulene skæve, Bøsningerne er vel istykket. Korset ovenpaa nik-kende frem og tilbage. Gardinerne i Laser, Skuffen til Kisten snart ikke til at trække ud eller ind. Og Vognen i sin Helhed for lav og smal til Nutidens højere Kister. Uanstændigt.

Kan der ikke være Udsigt til i en nær Fremtid at faa Vognen istandgjort, at den bliver brugelig og præsentabel.

Bedst var det jo at faa en helt ny Vogn, eller Undervognen omlavet, saa der kan anbringes et bredere og højere Lad ovenpaa.

Vognen har jo i Tidens Løb, siden salg von Koloeds Tid, de haan boede paa Slotsvangegaard og forærede den til Sandvig, indkøbt saamange Kroner, at man skulde mene, at der var Raad til en hel ny og tidssvarende Vogn ja 1 Kr. for hver Gang Vognen er benyttet i snart 50 Aar hvor meget bliver det?

En Borger i Sandvig.

Sølvbryllup.

Hotelejer Jacob Mogensen, John Kapel, fejrer i Dag, Fredag, deres Sølvbryllup.

Tilbud

paa forskelligt Murerarbejde paa Mejeriet Kåbjerggaard ønskes ved Henveudelse til

P. Pedersen.
Formand.

Herrevadsk.

Kraver, hvide og kulørte.
Flipper, do.
Manschetter do.
Manschetskjorter.

Alt i største Udvalg.

Et Parti hvide Lærredsflipper sælges for 35 Øre Stk.

Messens Ene-Udsalg
Chr. Olsen.

I Löbet af 8 Dage

venter vi Skib, hvorned følger
Nye 12 Alens Straalægter
Prima høvlede Tagspaan,
Gode Birke-Vognstænger,
Sparrer og Tømmer,
alle Maal.

Vær saa god at forespørge om Priserne i

Nordlandets Handelshus.

Allinge-Sandvig Sygekasse,

som er statsanerkendt, optager Medlemmer indtil 40-aars Alderen. Foruden en daglig Pengehjælp yder Sygekassen fri Læge og Medicin for Medlemmerne samt fri Læge for deres hjemmeværende Børn under 15 Aar, desuden frit Sygehus- og Sanatorieophold.

Indmeldelser kan ske hos Kasse-teren, Hr. Bager **P. Holm**, Allinge.

Stort Oplag af

Stærke Cementrør,
Glasserede Lørrør,
Glasserede Svinekrybber,

Billigste Priser i

Nordlandets Handelshus.

Traadtvæv til Høsegaarde.

Nye Varer og alle Bredder af galvaniseret Hegntraad Nr. 6, 8, 9 og 10 samt Piggs-Hegntraad sælges til særdeles lav Pris.

— Den bløde galvaniserede Tækketraad Nr. 18, 19 og 20 sælges i

Nordlandets Handelshus.

Hjemmelavede Byggryn

fine, mellem- og grove samt do. store Bankebyggryn — fortrinlig Kvalitet, sælges i

Nordlandets Handelshus.

Sidste Nyt!

—0—

Mange Nyheder i Vaskestoffer, Uldmousseline og Crepon samt i Kjole- og Bluslivsstoffer ere hjemkomne.

Vadmelsjaketter og sorte Klædesfrakker.

Kostumer leveres efter Maal paa faa Dage.

Gummifrakker fra 10 Kr.

Nederdele fra 3 Kr.

Færdigt Damelinned af stærke Stoffer.

Smukke Bomuldskjoler fra 3,50.

Elegante Blusliv fra 1 Kr. 90 Ø.

Et Parti hvide Mollisbluser sælges til ca. halv Pris.

Pynte- og Køkkenforklæder i stort Udvalg.

Voksdugs-Forklæder til Voksne og Børn.

Strømper, Handsker, Bælter, Damekraver.

Allt i største Udvalg.

Nordlandets Handelshus.

Løg! Nye ægyptiske ere hjemkomne. Prisen billig.

I B Larsen

By- og Herredsfuldmegetig **Johannes Kofoed, Hasle.**

træffes paa Raadhuset i Allinge hver Mandag eller Kl. 10 Form. og i Klemensker Kro hver Fredag fra 2—5 Eftm.

Køb Kaffe

hos I. B. Larsen.

Alltid friskbrændt til billigste Priser.

Ny Sending. - Stort Udvalg af rigtig fede og velsmagende

OSTE

anbefales.

Nordlandets Handelshus.

Uld og renavskede, strikkede uldne Klude betales med højeste Dagspris.

Chr. Olsen.

MESSENS ENE-UDSALG.

Ønsker De

smukke og moderne Fotografier, da henvend Dem i Atelieret ved Havnen.

Telefon 4. Andr. Ipsen.

Billeder indrammes.

Til dem, som bager selv!

Ny Sendinger af det allerbedste amerikanske Kagemel og do. do. Bagerimel som er en Blanding af haard og blød Hvæde og som giver et stort, smukt og velsmagende Brød.

Vi har endnu nogle Sække til Salg af

Prima ren Rugsigtemel og

Prima grovt Rugmel,

malet af tørret Rug.

Vi sælger i smaa og store Vægte og til allerbilligste Nettopris.

Nordlandets Handelshus.

Bade- og Vaskesvampe.

Gummisvampe

Tavlesvampe 2 til 5 Øre

Kamme, Tandborster,

Barberpenner, Strygeremne

Alltid righoldigt Udvalg

og billige Priser.

J. B. Larsen

Rigtig tørre og paalidelige

Gran- og Fyrrebrædder

som har været stablede i 2-3 Aar og som derfor passer særdeles godt til Gulve, Loft, Vægge og lign. — har vi i rigelig Oplag. Vi sælger billigst mulig og paa gode Vilkaar.

Nordlandets Handelshus.

Kotøje, Legner, Esser og O'er samt alle Sorter Tøvværk

anbefales til billigste Priser.

Allinge Kolonial- og Produktforretning.

Til Herrer

anbefales

Færdige Klædninger i stort Udvalg.

Blaa Serges Klædninger til 26 - 30 - 35 og 40 Kr.

(Alle garanteret ægteblaa)

Kulørte Buchskinds- og Kamgarns-Klædninger

til 18 - 20 - 25 - 30 - 35 - 38 Kr.

Arbejdstøj

af stærke Stoffer til smaa Priser.

Manschetskjorter fra 3,50.

Kravetøj,

saavel i Lærred som i Zephyr Reform.

Slips i kolossalt Udvalg.

Sokker, Seler, Bælter og al Slags Underbeklædning.

Et stort Parti Fodtøj sælges til gamle Priser.

Stor Rabat for kontant Betaling.

Gode Varer til laveste Priser.

Nordlandets Handelshus.

Absolut bedste Kolonialvarer

til billigste Dagspriser anbefales.

Allinge Kolonial- og Produktforretning.

Foraarssaisonen 1915.

Nyheder i moderne fikse

Spadseredragter fra 8 til 64 Kr.

Jaketter 12 - 20 -

Bluselio 1 - 25 -

Kjoler 2,63 - 38 -

Nederdele 2 - 26 -

Allt omhyggeligt forarbejdet.

Messens Ene-Udsalg,

Chr. Olsen.

Vi har rigtig gode firkantede **Udskudsbrædder** 3/4" og 1" tykke — alle Længder og Bredder. Foreløbig sælger vi til Priser som i Fjor.

Nordlandets Handelshus.

En Slaamaskine

med Allæggeapparat og en ny Læsefjedervogn er til Salgs eller Bytte med Køer eller Kvier hos

Andreas Jespersen, 18. Pel., Rutsker.

Førstkommende Tirsdag kan faas **friskbrændt Kalk** paa Kalkværket ved Allinge.

Moderne Nyheder

i Crepon, Voile, Popline, Pique og Mouselin til Bluser og Kjoler.

Priser fra 60 til 135 Øre pr. Meter.

CHR. OLSEN

MESSENS ENE-UDSALG.

Telefon 100.

Prima Frø til Græsplæner, Urte og Blomsterfrø

sælges i

Nordlandets Handelshus.

BLOK-CHOCOLADE.

pr. 1/2 kg 80 Øre,

pr. 2 kg 300 Øre.

I. B. LARSEN.

Allinge-Sandvig Menigheds

Sygeplejeforening

afholder ordinær Generalforsamling paa Raadhuset Tirsdag den 11. Maj Kl. 7 1/2.

Bestyrelsen

Lim! Prima dansk **Lim!**

Prima Køln

anbefales til billigste Notering.

Større Forbrugere stor Rabat.

I. B. Larsen.

Erindringsliste.

Toldkammeret 7—12 Form., 2—7 Eftm.
Købmærkontoret 10—11 og 2—4.
Laane- & Diskontobanken 2—4 Eftm.
Sparekassen 10—12 og 2—4.
Stempelfilial i Sparekassen 10—12, 2—4.
Dampskibsexpeditionen, aaben ved Skibenes Ankomst og Afgang Tirsdag og Fredag Eftm., Mandag og Torsdag Form.

Sognepræsten Tirsdag og Fredag 6—7.

Distriktslægen 8—9 og 2—3.

Postkontoret 9—12 og 2—7.

Søndag 12—2.

Telegrafstationen 8 Morgen til 9 Aften.

Søndag 12—2.

Borgmesteren. Kontortid hver Søndag

Kl. 3 paa Skolen.

Branddirektøren Mandag og Fredag

Form. 8 til 10.

Statsanstalten for Livsforsikring ved Chr.

Olsen, Messen. Kontortid 1—4 Em.

Folkebogsamlingen paa Raadhuset: Fre-

dag 7—8.

Jernbanest. er aaben for Gods 8—12, 2—6.

Frimærkep. og Ilgods desuden 7—8 Aften

samt til Tog, der afgaar udenfor nævnte

Tid, fra en halv Time før Togets Afg.

Den rigtige stærke

Læder-Tagpap

Nr. 00 i 18, 24 og 36' Bredde og Icopal Tagpap 1/2 m sælges billigst i

Nordlandets Handelshus.

Malervarer

bedst og billigst hos **Allinge**

Kolonial&Produktforretn

Bestil Deres Regninger, Medr. delelser, Konvolutter og Brevpapir i Allinge Bogtrykkeri. Hurtig Levering. Billigste Priser. Ring op Telefon 74.

Rø.

Mandag den 10. Maj. Efterm. Kl. 4-7 bliver paa Brugsforeningens Sal foretaget Valg af en Valgmand til at deltage i det forestaaende Landtingsvalg.

Sogneraadet.

Gudstjenester og Møder.

—0—

Søndag den 9. Maj.

Olsker Kirke Kl. 9 1/2, Skrittem. Kl. 9

Allinge Kirke Kl. 2.

Missionspræst J. Andersen fra

Indien taler.

Møde i Sandvig Kl. 7.

Mandag 10. Fælles Symøde i Tein

Kl. 2.

Tirsdag „Daggy“ Udsalg i Bethel

i Olsker Kl. 2 1/2.

Kristi Himmelfartsdag.

Ols Kirke Kl. 7 1/4.

Allinge Kirke Kl. 10, Skrm. 9 3/4.

Kredsforbundsmøde i Rønne Kl. 2 1/2.

Eventuelle Deltagere kan faa Mo-

deration med Banen, naar de

henvender sig i Tide hos Sog-

nepræsten.

Rutsker Missionshus Søndag Kl. 3.

— Kristi Himmelfartsdag Kl. 3.

M. Kofoed.

En ung Pige

kan faa Plads paa GOTHEGAARD i Klemensker. — Om ønskes kan Vedk. blive fri for Malkning.

14. Skyttekreds

afholder Generalforsamling paa Hol-lændergaard Lørdag den 8de Maj Kl. 7. Alle Medlemmer skal møde.

Linoleums-Taglak

er den bedste til Paptage. Vi sælger denne i Tønder, Ankere og Spande, og Prisen er billigst i

Nordlandets Handelshus.

Køb Deres Tapeter

hos

B. Kjøllers Enke.

Dame-&Børnehatte

købes billigst i

Allinge Modebazar

Louise Larsen & Marie Jensen

Til Brude-Udstyr

leveres

prima fjertæt Nankin & Bolster.

Fjer i mange Kvaliteter.

Hørlærred, halvlinnet Lagenlærred, dobbelt Dowlas og Bomuldslærred af Messens eget fortrinlige Fabrikat.

Haandklædedrej

i hel- og halvlinnet samt Bomuld.

Chr. Olsen,

Messens Eneudsalg

Telefon 100.

Prima Saasæd

af

Tystofte 6-radet Byg, Tystofte 2-radet Byg, Svaløf Seger Havre, Bornholmsk Graahavre, Gul Næsgaard Havre

og et lille Restparti

Blandsæd med Vikker og Hestetandsmajs

sælges til nedsat Pris ved kontant Betaling

Nordlandets Handelshus.

Vor bekendte fine Kaffe

samt The, Chokolade og Cacao
anbefales det ærede Publikum.

NB. Chokolade og Cacao til gamle Priser.

Kaffe, altid friskbrændt og nymalet.

Allinge Kolonial- og Produktforretning.

Allinge Ur- og Guldmedeforretning

anbefaler

Fest- og Brudegaver, Smykker, Lommeure, Stueure, Brillen m. m.

Alt i stort Udvalg til billige Priser.

Telefon Nr. 93. A. M. Lindberg. Gravering gratis.

Aldeles frisk Portland Cement

i Sække til den laveste Pris i

Nordlandets Handelshus.

Til Stegning og Bagning

anbefales vort ekstragode Plantefedt.

NB. Husk vor ekstragode Margarine Nr. 48 til 67 Øre pr. 1/2 kg

Aldeles fortrinlig til Bordbrug.

Allinge Kolonial- og Produktforretning.

Bornholms Spare- & Laanekasses

Afdeling i Allinge

Kontortid: 10-12 og 2-4.

Modtager Indskud paa alm. Sparekassetilkaar til en Rente af 4 pCt. p. a., paa Folio til 2 pCt. p. a.

Alle Sorter Mark-, Blomster- og Urtefrø

i gode, sunde og spiredygtige Varer haves paa Lager og anbefales ærede Forbrugere til billigste Dagspriser.

Rabat pr. Kontant.

Allinge Kolonial- og Produktforretning.

Glænø Ærter. Solo Ærter. Gule Ærter.

Engelsk Vikker, Hestetandsmajs

som Udsæd til Grøntfoder, Der er kun Smaapartier til Rest.

Nordlandets Handelshus.

Skal De giftes?

forsøm da ikke at bestille Bryllups-sangene i Allinge Bogtrykkeri.

Fest- og Lejlighedssange leveres billigst og med kort Varsel.

Visit- og Takkekort.

Husk vort velassorterede

Trælast-Lager!

Forlang Tilbud, og vi er til Tjeneste.

Allinge Kolonial- og Produktforretning.

Fra Kamp til Fred.

Derude, hvor Granerne dufte saa sødt, der hviler de faldne fra Kampen. De aander ej mere — i Blodet saa rødt de hviler i Blodskyers Dampen.

De siger ej noget, som høre vi kan. Dog vidner de: vi vil ej hævnes. De raaber om Luftning — om kvægende Vand, før de for Guds Domstol skal stævnes.

Saaledes det er med de fleste vel fat, mens andre en Klippe har faaet, hvorpaa de kan bygge ved Dag som ved Nat, naar alting i Ild er forgaet.

Just derfor de hviler med Smilet om Mund og er i Foventning derude. De venter Forløsningens salige Stund i Sol som naar Stormene tude.

Og derfor, hvor godt, naar til Døden beredt vi gaar i en syndefuld Verden, naar man paa den lidende Frelser har set. Og faaet evig Fred paa sin Færden.

Og Træerne duffer derude saa sødt. En Luftning berør deres Blade. Og Græsset staar tæt og saa luunt og saa blødt, hvor Blod ej beskyldt dets Flade.

Og Vandet saa kvægende strømmer i Aaer, hvor Blodet ej mættet dets Strømme. Der gaar over Jorden en himmelsk Vaar, saa lys som Skærsommernats-Drømme.

Peder Dam.

Ved Skovsøen.

Der gaar Sus igennem Skoven. Paa den lille Sø, hvis Bølgers Uro aldrig kan dø, men evigt ruller og ruller — kruses Voven.

Jeg ligger og lytter til Bølgenes Sang. Jeg ser de gangne Tider hører Toner, der glider tyst mellem Blomster og Tuer, en sølsom dyssende Sang.

Jeg mindes den første Gang jeg saa i to dybblaa Øjne, føler den samme Tvang at nærme min Læbe til din, og tømme dens duftende Vin.

Jeg mindes et Kys, jeg stjal fra to varme, spændstige Læber; brændende endnu det klæber sig tæt til min tørstende Mund.

Jeg mindes i Skovens Sal en kølende, dugvaad Stund, da jeg trykket din Haand i min, da jeg kyssed din Kind saa fin — evigt det for mig staar trods rindende Dage og Aar.

Jeg ligger og stirrer og drømmer blandt unge Blomster — og Vinden suser i en herlig, melodisk, bedøvende Drøm.

Jeg stirrer, hvor Skyerne strømmer lytter, hvor Voverne bruser i Vaarens livsglade Leg — og mærker, at Tankerne iler - til Dig!

Der gaar Sus igennem Skoven. Paa den lille Sø, hvis Bølgers Lovsang aldrig kan dø, men evigt, evigt toner og ruller — kruses Voven. Anders Flinch.

Galvaniseret Traadvæv

i alle Bredder og Maskevidder er paa Lager og anbefales til billigste Priser.

Allinge Kolonial- & Produktforretning.

Færdige Bomuldskjoler

i mange Nyheder og Priser fra 3 Kr. 50 Øre.

Nordlandets Handelshus.

Cement, Tagpap,

Tag- og Staldvinduer, Murgryder, Fyrdøre, Riste og Renseluger anbefales til billigste Priser.

Allinge Kolonial- Produktforretning.

Søger De en Pige, en Karl eller en Dreng, eller mangler De en Svend eller Lærling, en Fodermester eller anden Medhjælp, bør De snarest avertere i Nord-Bornholms Ugeblad, der hver Fredag bringes direkte ind i 1700 Hjem og læses af saa godt som hvert eneste Tyende. En Annonce her i Bladet vil derfor saa godt som altid bringe et tilfredsstillende Resultat.

Ordet er frit!

Vi gør vore mange Læsere i By og paa Land opmærksom paa, at enhver kan faa optaget Artikler og Indlæg om Emner af almen Interesse i „Nord-Bornholms Ugeblad“. Betingelsen er kun, at det skrevne er holdt i en sømmelig Form og indenfor rimelige Grænser, samt at Indsendere — til Underretning for Redaktionen — opgiver Navn og Adresse. Ligeledes modtager Redaktionen gerne Meddelelser om saadanne Ting og Forhold, som egner sig til Behandling i Bladets Spalter. Dette gælder baade Byen og Landet og det er en Selvfølge, at Redaktionen altid vil iagttage den strengeste Diskretion med Hensyn til sine Kilder.

Undertegnede har nedsat sig i Klemensker og har indtil videre Bopæl paa Kroen.

Otto Arends, Læge.

Rullegardiner haves paa Lager i forskel Mønstre.

Vi har rigeligt Lager af

Glænø-Ærter og Vikker

og anbefaler samme til billigste Dagspriser

Allinge Kolonial- og Produktforretning.

Hatte, Huer og Kasketter.

— Absolut største Udvalg —

Originale engelske Sportshuer i cirka 40 forskellige Dessins.

Blaa Yachtelubskasketter

til 2,00, 2,25, 2,75 og 3,00.

Altid de billigste Priser.

Nordlandets Handelshus.

Køb Deres Fodtøj

C. Larsens Skotøjsforretning, Allinge.

Stort Udvalg af moderne Fodtøj til rimelige Priser

Calciums- og Linoleumstjære

er det bedste til Paptage og faas i kvart, halve og hele Tdr. samt i 15 og 25 kg Beholdere billigst hos

Allinge Kolonial- og Produktforretning.

Bestil Deres Regninger og Meddelelser i Allinge Bogtrykkeri

Stor nordamerikansk Majs

Frisk Blodmelassefoder

og alle Sorter Foderkager sælges billigst i

Nordlandets Handelshus.